

ด่วนมาก

ที่ กต ๐๗๐๔/๑๑๔๐

สกน ๑/๑๖๕
๑/๑๖๕
15.05.๖.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส2479 (สอ)
รับที่ : ๕7207/54๐๘ / กส๑๑ (๐๐)
วันที่ : 07 ก.ย. 54 เวลา : 14:35

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ การประชุมรัฐมนตรี
ข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๔ และการประชุมรัฐมนตรีมิตร
ของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖๔๔๖ ลงวันที่
๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แถลงการณ์ของประธานการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น
ครั้งที่ ๔ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. แถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๔ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. แถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง
พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. เอกสารแนวคิดข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๕. แผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (ค.ศ. ๒๐๑๑-
๒๐๑๕) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างเอกสารสำคัญที่จะ
เป็นผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๔ และ
การประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑ ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม
๒๕๕๔ คืนกระทรวงการต่างประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อให้
นำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนว่า ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ
อาเซียน ครั้งที่ ๔๔ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่
๑๙-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศในกรอบลุ่มน้ำโขง ๓ รายการ
ได้แก่ (๑) การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ (The 4th Mekong-Japan
Foreign Ministers' Meeting) เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (๒) การประชุมรัฐมนตรีข้อริเริ่มลุ่มน้ำ
โขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๔ (The 4th Lower Mekong Initiative Ministerial Meeting) และ
(๓) การประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑ (The Friends of the Lower
Mekong Ministerial Meeting) เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สรุปสาระสำคัญของการประชุม
ดังกล่าวได้ ดังนี้

/ ๑. การประชุม...

๑. การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔

๑.๑ เรื่องเดิม

ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong-Japan Cooperation – MJ) ประกอบด้วยสมาชิก ๖ ประเทศ คือ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ ไทย เวียดนาม และญี่ปุ่น เริ่มต้นจากดำริของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมบทบาทของตนให้ชัดเจนขึ้นในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยญี่ปุ่นเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำครั้งแรกเมื่อวันที่ ๖-๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และการประชุมผู้นำครั้งที่ ๒ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๗ ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ที่กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และจะมีการประชุมผู้นำครั้งที่ ๓ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๘ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย โดยไทยเข้าร่วมในกรอบความร่วมมือนี้ในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ร่วมกับญี่ปุ่นในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๑.๒ ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔

๑.๒.๑ การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการตามผลการประชุมผู้นำ ครั้งที่ ๑ และ ๒ เมื่อปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ ตามลำดับ ซึ่งได้มีการรับรองแผนปฏิบัติการ ๖๓ รายการ แผนปฏิบัติการ Mekong-Japan Economic and Industrial Cooperation Initiative (MJ-CI) และแผนปฏิบัติการ “A Decade toward the Green Mekong” รวมทั้งกำหนดทิศทางความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นในอนาคต การส่งเสริมการพัฒนาแบบครอบคลุมในสาขาต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-เอกชน การจัดทำกฎระเบียบด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกัน การกระชับความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม รวมไปถึงการรับมือกับภัยคุกคามต่างๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคติดต่อและโรคระบาด เป็นต้น นอกจากนี้ ที่ประชุมได้หารือกันในประเด็นอื่นๆ ที่จะมีการหารือในที่ประชุมผู้นำ ครั้งที่ ๓ ในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้ ได้แก่ ประเด็นด้านสุขภาพแม่และเด็กเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) และประเด็นความมั่นคงทางอาหาร นอกเหนือจากที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการ ๖๓ รายการ

๑.๒.๒ ญี่ปุ่นยืนยันการให้ความช่วยเหลือในทุกด้านเพื่อการพัฒนา ลุ่มน้ำโขงอย่างต่อเนื่อง ตามที่ได้ประกาศในการประชุมผู้นำ ครั้งที่ ๑ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านเยน (หรือประมาณ ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท) ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity Master Plan) การส่งเสริมการลงทุนผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคเอกชน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการแลกเปลี่ยนการเยือนโดยเฉพาะในระดับเยาวชน การส่งเสริมการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยว สุขภาพแม่และเด็ก และโรคติดต่อ

๑.๒.๓ ไทยแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าในการดำเนินการตามผลการประชุมผู้นำ ๒ ครั้งที่ผ่านมา อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งไทยให้ความช่วยเหลือ เช่น การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง (นครพนม-คำม่วน) แห่งที่ ๓ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานในพิธีเปิด ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ (๑๑/๑๑/๑๑) การก่อสร้างถนน

/ รวมถึงการ...

รวมถึงการซ่อมแซมถนนและสะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ ๑ ในเมียนมาร์ตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor – EWEC) การสนับสนุนเอกชนไทยในการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายและแผนการสร้างถนนจากกรุงเทพฯ ถึงชายแดนไทย-เมียนมาร์ที่จังหวัดกาญจนบุรี การจัดหลักสูตรฝึกอบรมให้ประเทศลุ่มน้ำโขงของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) ตามที่ไทยได้ประกาศไว้ในที่ประชุมผู้นำครั้งที่ ๒ นอกจากนี้ ไทยได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงการที่ไทยเป็นเจ้าภาพร่วมกับญี่ปุ่นในการจัดการประชุม Green Mekong Forum เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่กรุงเทพฯ รวมทั้งการดำเนินการในส่วนของไทยในประเด็นอื่นๆ เช่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงของการเกิดภัยพิบัติในท้องถิ่น การสร้างความมั่นคงทางอาหารในระยะยาว การเข้าร่วมการรณรงค์ให้มีการปรับปรุงโภชนาการสำหรับแม่และเด็ก ในช่วง ๑,๐๐๐ วันนับจากวันที่แม่ท้องถึงวันที่เด็กมีอายุครบ ๒ ขวบ และการยืนยันความพร้อมของไทยที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือด้านสาธารณสุขที่ไทยมีให้กับประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๒.๔ ที่ประชุมรับรองแถลงการณ์ของประธานเป็นเอกสารผลการประชุม ทั้งนี้ ไทยแจ้งที่ประชุมว่า ไทยไม่มีข้อขัดข้องในหลักการ แต่โดยที่เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านรัฐบาล ไทยจำเป็นต้องนำผลการประชุมเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ให้ความเห็นชอบ และจะยืนยันผลการรับรองต่อไป

๑.๓ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่สาระสำคัญของแถลงการณ์ของประธานเป็นการแสดงความยินดีต่อการดำเนินความร่วมมือที่ผ่านมาในด้านต่างๆ ระหว่างประเทศในลุ่มน้ำโขงและประเทศญี่ปุ่นและเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะดำเนินความสัมพันธ์ดังกล่าวต่อไปในอนาคต ซึ่งมีได้ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ โดยใช้วิธีการรับรอง (adopt) และไม่มีการลงนาม ดังนั้น แถลงการณ์ฯ จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วม ไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ อย่างไรก็ตาม แถลงการณ์ฯ อาจมีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบาย จึงควรนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๔ สาระสำคัญของแถลงการณ์ของประธานการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ สรุปได้ดังนี้

- ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า ปฏิญญาโตเกียวและแผนปฏิบัติการ ๖๓ รายการ เป็นแนวทางในการสร้าง “ความเป็นหุ้นส่วนใหม่เพื่ออนาคตที่รุ่งเรืองร่วมกัน” ระหว่างญี่ปุ่นกับประเทศลุ่มน้ำโขง และเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนโครงการในแผนปฏิบัติการ ๖๓ รายการ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญสาขาความร่วมมือให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในภูมิภาค
- ที่ประชุมยินดีที่การดำเนินการตาม ASEAN Connectivity Master Plan มีความก้าวหน้า และย้ำถึงความสำคัญว่า ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่นกับการส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนควรสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ที่ประชุมยินดีที่การจัดการประชุม Green Mekong Forum ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นและรัฐบาลไทยเป็นเจ้าภาพร่วมกัน เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่กรุงเทพฯ ประสบความสำเร็จ โดยมีผู้แทนจากประเทศลุ่มน้ำโขงทั้งภาคเอกชน และระดับท้องถิ่นเข้าร่วม และยินดีที่มีการใช้

/ “แนวทางความ...

“แนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-เอกชน” ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและในการจัดการ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ชื่นชมข้อริเริ่มของญี่ปุ่นใน “การสร้าง เครือข่ายจัดการภัยพิบัติในอาเซียน” ซึ่งเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและบุคลากร

- ที่ประชุมชื่นชมที่การลงทุนในภูมิภาคนี้มีการเติบโตมากขึ้น และชื่นชม ความพยายามของญี่ปุ่นในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-เอกชนในภูมิภาคนี้ โดยจัด “เวที เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-เอกชนในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” ที่กรุงโตเกียว เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ และมีกำหนดจะจัดเวทีการหารือดังกล่าวครั้งที่ ๒ ก่อนการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๓

- นอกจากนั้น ที่ประชุมได้ตระหนักถึงความสำคัญในประเด็นด้าน ความมั่นคงของมนุษย์ ความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร และเห็นว่าประเด็นเหล่านี้ รวมทั้ง เรื่องสุขภาพแม่และเด็ก และเรื่องโรคติดต่อ ควรได้รับการจัดลำดับความสำคัญเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จ ของเป้าหมายแห่งสหัสวรรษ นอกจากนั้น ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในประเด็นที่เป็น ความกังวลระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ เช่น สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี ปัญหาทางทะเล การลดและการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตลอดจนรับฟังพัฒนาการทางการเมือง ของประเทศเมียนมาร์ พร้อมทั้งสนับสนุนความพยายามของเมียนมาร์ในกระบวนการประชาธิปไตย และการปรองดองแห่งชาติ

ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. การประชุมรัฐมนตรีลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๔ และการประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑

๒.๑ เรื่องเดิม

ข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา (US-Lower Mekong Initiatives – LMI) ประกอบด้วยสมาชิก ๕ ประเทศ คือ กัมพูชา สปป.ลาว ไทย เวียดนาม และ สหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เป็นกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการพัฒนาอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขงให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบในด้านสังคมและ สิ่งแวดล้อม มีความร่วมมือใน ๔ สาขา ได้แก่ การศึกษา สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข และโครงสร้าง พื้นฐาน โดยได้มีการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีมาแล้ว ๓ ครั้งก่อนหน้านี้ ในลักษณะการประชุม คู่ขนานกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และมีการประชุมรัฐมนตรีครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ที่จังหวัดภูเก็ต

สำหรับการประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Friends of the Lower Mekong – FLM) ครั้งที่ ๑ เป็นดำริของนางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศสหรัฐฯ เชิญรัฐมนตรีหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ทั้งประเทศนอกภูมิภาคและองค์กร เพื่อการพัฒนาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเข้าร่วมประชุมกับประเทศสมาชิก LMI โดยหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเหล่านั้น ประกอบด้วย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐ เกาหลี สหภาพยุโรป ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ธนาคารโลก โดยมีเมียนมาร์เข้าร่วมประชุม ในฐานะผู้สังเกตการณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือ ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ ของหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาต่างๆ

๒.๒ ผลการประชุมรัฐมนตรีลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๔ และ การประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ ๑

๒.๒.๑ การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามผลการประชุมรัฐมนตรีลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐอเมริกา ๓ ครั้งที่ผ่านมา ซึ่งที่ประชุมได้รับรองเอกสารแนวคิด (concept paper) และแผนปฏิบัติการห้าปี (๒๐๑๑-๒๐๑๕) ซึ่งเน้นความร่วมมือใน ๔ สาขา คือ การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งจัดทำโดยคณะทำงานและได้รับการรับรองจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่กรุงวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ที่ประชุมได้รับทราบถึงการชักจูง Virtual Secretariat ทำหน้าที่เสมือนฝ่ายเลขานุการ โดยใช้เว็บไซต์ในการประสานข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก และเผยแพร่ข้อมูลและกิจกรรมกับนอกประเทศสมาชิก ที่ประชุมยังได้สนับสนุนข้อเสนอโครงการ Global Alliance for Clean Cookstoves ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ซึ่งมีแนวคิดในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการใช้เตาหุงต้มที่ไม่มีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ ไทยได้แจ้งที่ประชุมถึงการที่ไทยให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านผ่านกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคที่มีอยู่ อาทิ แผนงานความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) และยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) และในฐานะประเทศที่ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาประเทศลุ่มน้ำโขง ไทยพร้อมที่จะร่วมมือกับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอื่นๆ และเห็นประโยชน์ของการประสานความร่วมมือระหว่างผู้ให้ ซึ่งผู้นำของไทยได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๘ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ถึงความสำคัญที่จะต้องประสานกับประเทศพันธมิตร เพื่อการพัฒนาในภาพรวม เช่น ญี่ปุ่น เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงตามแนวพื้นที่ตะวันออก-ตะวันตก และแนวพื้นที่เศรษฐกิจใต้ สาธารณรัฐประชาชนจีนเน้นพัฒนาแนวพื้นที่เหนือ-ใต้ สหภาพยุโรปเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการการข้ามแดน สหรัฐฯ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดการน้ำ การขนส่งทางทะเล และการเชื่อมโยงโทรคมนาคม นอกจากนี้ ไทยเห็นว่า การประชุมในลักษณะนี้ควรเปิดกว้างสำหรับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ควรมีการปิดกั้นประเทศใดๆ

๒.๒.๓ สปป.ลาว ได้แจ้งว่า เมื่อคำนึงถึงข้อกังวลของมิตรประเทศ สปป.ลาว ตัดสินใจเลื่อนการสร้างเขื่อนไซยะบุรีออกไป เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทำการศึกษาลผลกระทบ ซึ่งรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก โดยตราบไคที่ผลการศึกษาไม่แสดงผลทางด้านบวกก็จะไม่เริ่มดำเนินการก่อสร้าง

๒.๒.๔ ประเทศและองค์กรเพื่อการพัฒนาที่ได้รับเชิญเข้าร่วมประชุม ได้แจ้งข้อมูลการดำเนินการในกรอบความร่วมมือต่างๆ ที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมหรือผลักดัน เช่น ญี่ปุ่น กล่าวถึงกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (MJ) สาธารณรัฐเกาหลีกล่าวถึงกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับสาธารณรัฐเกาหลี (Mekong-ROK Cooperation) และธนาคารพัฒนาแห่งเอเชียกล่าวถึงแผนงานความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS)

๒.๒.๕ ที่ประชุมเห็นชอบเอกสารสำคัญที่เป็นผลจากการประชุมทั้งสอง ได้แก่ (๑) แถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีขั้วริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐฯ ครั้งที่ ๔ (๒) แถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (๓) เอกสารแนวคิดขั้วริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง และ (๔) แผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามขั้วริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๑๕)

/ อย่างไรก็ตาม...

อย่างไรก็ตาม ไทยแจ้งที่ประชุมว่า ไทยไม่มีข้อขัดข้องในหลักการ แต่โดยที่เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านรัฐบาล ไทยจำเป็นต้องนำผลการประชุมเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ให้ความเห็นชอบ และจะยืนยันผลการรับรองต่อไป

๒.๓ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารข้างต้นนี้เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะส่งเสริมให้มีการกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐฯ ซึ่งไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑

เอกสารเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๔ สารสำคัญของเอกสารซึ่งเป็นผลการประชุม

๒.๔.๑ แถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐฯ ครั้งที่ ๔ และแถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีมิตรของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง สรุปได้ดังนี้

- ที่ประชุมย้ำความสำคัญของความร่วมมือระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง เพื่อสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืนและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค
 - ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า เอกสารแนวคิดและแผนปฏิบัติการห้าปี ซึ่งระบุถึงวิสัยทัศน์สำหรับกรอบความร่วมมือและกรอบด้านยุทธศาสตร์สำหรับประเด็นที่จะให้ความสำคัญในอนาคต จะเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความร่วมมือและเริ่มกระบวนการวางแผนและจัดทำกิจกรรมต่างๆ
 - ที่ประชุมเห็นว่า กรอบความร่วมมือนี้เป็นกลไกสำคัญกลไกหนึ่งในการเพิ่มความร่วมมือในระดับภูมิภาค และขีดความสามารถระดับชาติและท้องถิ่นในประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่างในการจัดการความท้าทายที่สำคัญเร่งด่วนของศตวรรษที่ ๒๑
 - ที่ประชุมตระหนักถึงความสำคัญในการปรับปรุงการประสานความร่วมมือระหว่างหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลของหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในโครงการที่ดำเนินงานอยู่ และโครงการในอนาคต รวมทั้งกำหนดช่องทางที่จะมีความร่วมมือกันในอนาคต โดยให้มีการหารือเพื่อพัฒนากลไกความร่วมมือที่ถาวรและมีประสิทธิภาพ
- ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒-๓

๒.๔.๒ เอกสารแนวคิดข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง

- รัฐบาลกัมพูชา สปป.ลาว ไทย เวียดนาม และสหรัฐฯ จะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาความท้าทายข้ามชาติที่มีร่วมกัน โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความสงบสุขและความสมบูรณ์พูนสุขในอนุภูมิภาคเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชาติสมาชิก โดยแต่ละประเทศจะเป็นประเทศนำในความร่วมมือใน ๔ สาขาหลัก ได้แก่ กัมพูชา

/ (สาขาสาธารณสุข)...

(สาขาสาธารณสุข) ลาว (สาขาโครงสร้างพื้นฐาน) ไทย (สาขาการศึกษา) เวียดนาม (สาขาสีงแวดลอม) โดยมีสหรัฐฯ เป็นประธานร่วมในแต่ละสาขา

- กลไกการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การประชุมระดับรัฐมนตรี การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และการประชุมระดับคณะทำงานร่วมกันทั้ง ๔ สาขา และมีการจัดตั้ง Virtual Secretariat เป็นช่องทางในการติดต่อประสานงาน

ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒.๔.๓ แผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๑๕) มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประสานงานและการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างขีดความสามารถใน ๔ สาขา เพื่อเสริมกิจกรรมที่มีอยู่และกำลังดำเนินการโดยประเทศสมาชิก หรือโดยสถาบันที่เกี่ยวข้องระดับภูมิภาค ในสาขาต่างๆ ดังนี้

สาขาการศึกษา แสวงหาการสนับสนุนทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ลดความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง อาทิ โครงการอบรมภาษาอังกฤษ เฉพาะด้าน การดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างประเทศ การเสริมสร้างความเชื่อมโยงของสถาบันระหว่างประเทศสมาชิกกับสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

สาขาสาธารณสุข เน้นการพัฒนาสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการจัดการโรคติดต่อและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ได้แก่ วัณโรค เอชไอวี มาลาเรีย ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น การป้องกันและควบคุมยาเสพติดและยาเสพติด ความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายระเบียบด้านอนามัยระหว่างประเทศ ค.ศ. ๒๐๐๕ และการแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่ดีในสาขาความร่วมมืออื่น

สาขาสีงแวดลอม ส่งเสริมการบริหารจัดการสีงแวดลอมที่ดีและยั่งยืน รวมถึงมีนโยบายจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาขีดความสามารถด้านทรัพยากรมนุษย์และสถาบันระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถาบันระดับภูมิภาคที่มีอยู่ การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ และการพัฒนาเครื่องมือพยากรณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สาขาโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมการระดมทุนภาคเอกชนผ่านความร่วมมือในลักษณะความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินผลกระทบทางสังคมและสีงแวดลอม การแก้ปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาความเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต รวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งข้ามแดน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

/ จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ต่อเอกสารผลการประชุม ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๕ ต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก ทั้งนี้ เพื่อกระทรวง
การต่างประเทศจะได้แจ้งผลการพิจารณาให้สมาชิกกรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น และกรอบ
ความร่วมมือข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่างกับสหรัฐฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๔๗

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐